

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

«...Και όταν φτάσουμε σε κάποιο βαθμό αυτογνωσίας και πατήσουμε σε στερεό βάθρο, θα κοιτάξουμε να ξεπεράσουμε τον ως τότε εαυτό μας σε μία ροή, μια συνέχεια χωρίς ρήγματα, και να πλησιάσουμε τα υπερανάπτυκτα έθνη με τα οποία θα συμπορευόμαστε.

Τότε θα πασχίσουμε να ανεβούμε ένα σκαλοπάτι ακόμα, να αγγίξουμε κάτι που το είχαμε κληρονομιά πολύ παλιά, κάτι που μας ξεχώριζε κάποτε τελείως σαν πνεύμα, σαν λαό, κάτι που το χρωστάμε στο ήπιο κλίμα του τόπου μας, το χρωστάμε στις μαλακές γραμμές των βουνών μας(κανένα ελληνικό βουνό δεν έχει τις οξυτάτες κορφές των Άλπεων, ούτε τον τεράστιο όγκο των Ασιατικών Ιμαλαίων και των αφρικανικών Ατλάντων), το χρωστάμε στη γλυκύτατη θάλασσα που μας ζώνει και που η γη μας τη δέχεται στην αγκαλιά της με χίλιες δύο αρμονικές ακρογιαλιές, και θα βρούμε και πάλι το μέτρο, το πανάρχαιο και πανίσχυρο μέτρο που οφείλουμε να το ξανά κατακτήσουμε πρώτα εμείς, ανεπηρέαστοι από τους ξένους προσανατολισμούς και θα σταθούμε με τη ζυγαριά του μέτρου(όχι προς Θεού της μετριότητας, κι ας μην παίζουμε με τα λόγια), σε ένα ρόλο που τον είχε κατά κάποιον τρόπο και ως ένα σημείο η μετριοπαθής, η σώφρων, η σοφή Γαλλία, διάδοχος τότε του ελληνικού μέτρου, με την αποφυγή κάθε ακρότητας, με τη mesure καθώς τη λένε οι ίδιοι οι Γάλλοι, το μέτρο που λέγαμε και λέμε εμείς οι Έλληνες.

Ας μην τολμήσει να ισχυριστεί κανείς, ότι ο ρόλος αυτός είναι μικρός, είναι στενός, είναι χαμηλός. Είναι ρόλος μεγάλος, Κάρολος πολύ υψηλού επιπέδου, είναι ο ρόλος του διαιτητή, είναι ο λόγος της ορθοφροσύνης και της ισορροπίας, Ορθός λόγος των αρχαίων που γίνεται πάντοτε στο τέλος σεβαστός.

Δεν υπάρχουν πια σήμερα περιθώρια για πολέμους, για περίλαμπρες νίκες, παρά μέσα στον πνευματικό και στον ψυχικό κόσμο και που θα έχουν αντίκτυπο σε ολόκληρη ανθρωπότητα.

Νομίζω ότι αυτή θα πρέπει να είναι η προσφορά, η μεγάλη αποστολή της μικρής Ελλάδας στη μεγάλη δύναμη της μελλοντικής και παρασκευαζόμενης με τόσο κόπο ήδη Ενωμένης Ευρώπης. Και θα ήταν φρόνιμο και ίσως ωφέλιμο να τελειώσω τούτο το σύντομο δοκίμιο επαναλαμβάνοντας τα λόγια που είπε κάποιος προφήτης στο λαό των Εβραίων: “ δε θα επιβιώσετε με τον αριθμό, αλλά με την ποιότητα”».

(Η Ελλάδα στον κόσμο του μέλλοντος, Θ. Πετσάλης- Δομήδης, εκδ. ΘΕΜΕΛΙΟ)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Για ποια αρετή κάνει λόγο ο συγγραφέας στο παραπάνω κείμενο και ποιες οι συνέπειές της τόσο για το άτομο όσο και για το σύνολο; (Μονάδες 20)

2. Βρείτε στο κείμενο τους υπογραμμισμένους συνδέσμους και πείτε τι δηλώνουν (παράταξη ή υπόταξη) ως προς τη σύνδεση των προτάσεων. (Μονάδες 14)

3. Με ποιο τρόπο συνδέονται οι παρακάτω προτάσεις (ασύνδετο, παράταξη, υπόταξη);

- α. Το χιόνι τώρα έπαψε, ο ουρανός άνοιξε, ο καιρός μαλάκωσε.
- β. Σε φώναξα, αλλά δεν άκουσες.
- γ. Οι έφεδροι χόρευαν, πηδούσαν, τάραζαν τον κόσμο από τις φωνές.
- δ. Περπάτησε πολύ και κουράστηκε.
- ε. Χτυπάει τις πόρτες, δέρνει τους τοίχους, φωνάζει, κλαίει η νεράιδα.
- στ. Νόμιζα ότι θα έδειχνε καλοσύνη.

(Μονάδες 12)

4. Να συνδέσετε υποτακτικά τις προτάσεις σχηματίζοντας σας προτάσεις:

- α. Τώρα το ξέρω. Δεν είμαι πλασμένη γι' αυτό.
- β. Ήταν πολύ οργισμένη. Δε λογάριασε τίποτε.
- γ. Ο πόλεμος τέλειωσε. Γύρισε στο χωριό του.
- δ. Μιλούσε πολύ σιγά. Μόλις τον άκουγαν.
- ε. Τον κοίταξα. Άκουγε μουσική.
- στ. Γύρισε ο πατέρας το βράδυ από τη δουλειά. Τον υποδεχόταν πρώτος ο σκύλος στο κατώφλι.
- ζ. Πήρε κλήση από την τροχαία. Είχε παρκάρει παράνομα το αυτοκίνητό του.

(Μονάδες 14)

5. Γράψτε προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις: Ελληνισμός, πολιτισμός, φιλότιμο, ξενομανία. (Μονάδες 10)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ: Σε μία ξένη εφημερίδα βλέπετε δημοσιευμένο ένα άρθρο με αρνητικούς χαρακτηρισμούς για την Ελλάδα. Γράψτε μία επιστολή προς την εφημερίδα εκφράζοντας την άποψή σας για τον τρόπο με τον οποίο προβάλλεται η Ελλάδα στο εξωτερικό. (250-300 λέξεις)

(Μονάδες 30)